

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/3/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114200117
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4114200117.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej- Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého M. C., nar. XX. XX. XXXX, toho času plnoletého, bytom u matky, zastúpeného JUDr. Janou Kubáňovou, advokátkou, so sídlom Štúrova 13, Nitra, dieťa rodičov: matky E. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. XX a otca X. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. Q. XX, F., zastúpeného advokátskou kanceláriou KOTRUSZ - BENČÍK, s. r. o., so sídlom Štefánikova 57, Nitra, o návrhu otca (navrhovateľa) na zníženie výživného na medzičasom plnoletého M. C., nar. XX. XX. XXXX (odporcu), o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 29. mája 2015 č. k. 11P/5/2014-218 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 262,30 eura, na účet právnej zástupkyne odporcu JUDr. Jany Kubáňovej, advokátky so sídlom Nitra, Štúrova 13, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh otca dieťaťa na zníženie výživného na maloletého M. C., nar. XX. XX. XXXX, medzičasom plnoletého, zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Uviedol, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh otca dieťaťa na zníženie výživného nebol podaný dôvodne, a preto ho zamietol. Svoje rozhodnutie oprel o výsledky vykonaného dokazovania, ktoré potvrdili stav, že M. C., nar. XX. XX. XXXX, ktorý medzičasom v priebehu konania dosiahol plnoletosť a stal sa účastníkom konania bez nutnosti jeho zastúpenia kolíznym opatrovníkom, je dieťaťom rodičov, ktoré je na výživu zo strany jeho rodičov stále odkázané, keďže sústavným štúdiom na SOŠ sa pripravuje na jeho budúce povolanie. Preto logicky nie je schopný sám sa živiť. O zabezpečenie odôvodnených potrieb syna M. sa stará jeho matka a zo strany otca je výchova syna dlhodobo ignorovaná. Otec sa roky so synom nestretáva a neudržiava s ním žiadny kontakt. Okrem výživného na syna inak neprispieva. Rastom, vývojom a zvyšovaním kvalifikácie na strane M. dochádzal logicky aj k zvyšovaniu výdavkov na uspokojovanie jeho odôvodnených potrieb, ktoré majú bežný charakter ale súčasne súvisia aj s jeho zdravotným stavom, zvyšovaním si kvalifikácie s tým, že M. sa prihlásil na kurz autoškoly, nákladmi na prípravu stužkovej slávnosti, fyzickým rastom a osobnostným vývojom. Matka poskytuje synovi M. a popritom aj jej ďalším dvom deťom zázemie domova, bývanie, stravovanie a uhrádzanie potrebných nákladov. Stav na strane matky, ktorá je na predĺženej rodičovskej dovolenke z dôvodu dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu najmladšieho syna, tejto neumožňuje pracovne sa zaradiť, a preto jej príjem je obmedzený na poberanie rodičovského príspevku. Na krytie časti odôvodnených potrieb maloletých detí sú jej vyplácané prídavky na deti. Finančne jej pomáha jej priateľ a otec najmladšieho

syna matky, s ktorým žije matka v jednej domácnosti. V takomto stave sa otec dieťaťa uspokojí v rámci jeho existencie statusu rodiča so stavom, že je nezamestnaný a nemá príjem, z ktorého by sa na výžive syna M. dokázal podieľať sumou 150 eur mesačne, ktorá suma mu je ako výživné na jeho syna určená právoplatným rozhodnutím súdu. Pri posudzovaní návrhu otca v tejto právnej veci súd bral do úvahy stav pomerov zistený vykonaným dokazovaním na strane dieťaťa i jeho rodičov. U otca dieťaťa súd skúmal nielen jeho reálny príjem, ale jeho celkové možnosti a schopnosti i majetkové pomery. Tie sú dané nielen jeho reálnym príjmom z výkonu práce, ktorý aktuálne nemá, ale jeho celkovými schopnosťami a možnosťami ako sú vzdelanie, praxou získané skúsenosti a zručnosti, doterajším charakterom jeho práce a získaná odbornosť. Pri sledovaní majetkových pomerov otca súd nemohol opomenúť prihliadnúť na stav a hodnotu obchodného podielu, ktoré mal otec dieťaťa aj v minulosti v obchodnej spoločnosti BOMAR SLOVAKIA s. r. o. a ktorý previedol v jeho neprospech na inú osobu a ekonomicky tak znevýhodnil nielen seba, ale aj ďalšie osoby, na výživu z jeho strany odkázané. V tomto smere možno konštatovať, že uvedený stav je pre posúdenie návrhu otca na zníženie výživného aktuálny aj v tomto konaní a možno povedať, že otcovi sa s prihliadnutím naň od poslednej úpravy výživného nič podstatné nezmenilo. Kým bol v postavení zamestnanca a súčasne konateľa spoločnosti BOGYA, s. r. o. dosahoval minimálny príjem, ktorý zjavne pri jeho funkcii v spoločnosti a konkrétnom rozsahu práce, ktorú vykonával, nekorešponduje s príjmom, ktorý dosahujú manažéri v iných obchodných spoločnostiach. Nie je predsa možné, aby osoba, ktorá sa stará o obchodné aktivity spoločnosti, rokovania s partnermi, dojednávania zákaziek, dohliada na súdne spory spoločnosti, bola ohodnotená minimálnou mzdou. Ani v rámci tarifných tried nemôže zodpovedať začleneniu manažérskej činnosti v obchodnej spoločnosti pod mzdu minimálnu. Preto ohodnotenie práce v spoločnosti BOGYA, s. r. o. u otca možno považovať za výrazné podhodnotenie jeho výkonu práce, s ktorým sa však otec dieťaťa uspokojil, ako aj s tým, že pracovnú pozíciu ako manžel toho času jedinej konateľky i spoločníčky uvedenej obchodnej spoločnosti stratil, a to zrušením jeho pracovnej pozície. Následne si dokázal nájsť prácu len na dobu určitú u zamestnávateľa, s ktorým mal nielen vzťah pracovnoprávny, ale aj osobný a určite bližší, keď mu jeho zamestnávateľ ešte v čase pred jeho prijatím do pracovného pomeru požičal väčší objem finančných prostriedkov. Manželka otca dieťaťa by sa podľa obsahu jej ospravedlnenia z neúčasti na pojednávaní pred súdom mala starať o maloletú dcéru, ktorá je dlhodobou chorá a musí sa jej venovať 24 hodín denne. Týmto v podstate sama spochybňuje stav, že jedine ona vedie a riadi obchodnú spoločnosť BOGYA, s. r. o. Jej spoločnosť však nemá žiadnych zamestnancov, prevádzkuje autoumyváreň, do ktorej investovala finančné prostriedky a musí plniť ďalšie činnosti, ktoré s predmetom podnikania súvisia. Je nemožné, aby takúto činnosť vykonávala sama a popritom zabezpečovala ešte 24 hod. starostlivosť o maloletú dcéru. V tomto smere sa možno domnievať, že v obchodnej spoločnosti BOGYA, s. r. o. naďalej pôsobí otec dieťaťa bez existencie členstva v orgánoch spoločnosti, ale ako stále manžel konateľky a jedinej spoločníčky spoločnosti BOGYA, s. r. o. Existenciu vážneho narušenia vzťahov otca dieťaťa a jeho manželky vyvracia stav, že manželka otca dieťaťa jej návrh na rozvod manželstva vzala späť a následne pred Cirkevným súdom v jeho podaní z roku 2015 otec dieťaťa tvrdí, že s jeho terajšou manželkou žije v harmonickom manželstve, pričom o zrušenie jeho manželstva s bývalou manželkou /matkou plnoletého M./ podával z dôvodu, že by chcel uzatvoriť manželstvo pred orgánmi cirkvi s jeho súčasnou manželkou. Týmto jednoznačne spochybnil jeho ním opísaný vzťah s terajšou manželkou, ako aj stav, že býva u jeho matky. Stav bývania u jeho matky taktiež spochybnila aj správa od Mesta Levoča. Zo sociálneho šetrenia u matky otca totiž vyplynula skutočnosť, že táto býva v byte sama. Samotný stav, že otec má trvalé bydlisko na adrese jeho matky, nezakladá faktický stav, že tomu tak skutočne je. Podľa názoru súdu je v možnostiach a schopnostiach otca podieľať sa aj naďalej na výžive jeho syna M. výživným v sume 150 eur mesačne, keďže odôvodnené potreby plnoletého M. takýto príspevok z jeho strany vyžadujú. Tak isto možno konštatovať, že zdravotný stav otca, ktorý bol predmetom jeho práceneschopnosti v období, keď konanie v tejto právnej veci bolo začaté na základe jeho návrhu, nelimituje otca dieťaťa takým spôsobom, že by nemohol byť zaradený v pracovnom procese. V konečnom dôsledku to preukazuje i stav jeho následného pracovného zaradenia sa po ukončení práceneschopnosti a jeho pracovná aktivita v období, keď práceneschopný bol a dokázal vykonávať pracovné aktivity, ktoré v tom čase súviseli s jeho pôsobením vo firme BOGYA, s. r. o., ako aj to, že ak by dosahoval určitú zákonom predpokladanú intenzitu nespôsobilosti pracovať, zrejme by otec dieťaťa žiadal o rozhodnutie o jeho invalidite. Vykonané dokazovanie možno zhrnúť do záveru, že otec dieťaťa svojím konaním, ktoré mal možnosť súd v tejto právnej veci posúdiť, prejavil svoju maximálnu rodičovskú nezodpovednosť, ktorá sa žiaľ dotýka jeho dieťaťa, na ktoré môže byť otec v budúcnosti tiež odkázaný. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, ktoré súd môže začať i bez návrhu z jeho úradnej moci.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ (otec dieťaťa), domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, resp. jeho zmeny tak, že súd jeho návrhu na zníženie výživného v celom rozsahu vyhovie. V podanom odvolaní namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, ako i nesprávne skutkové zistenia súdu prvého stupňa. Poukázal na to, že v čase rozhodovania súdu prvého stupňa poberal len dávku v nezamestnanosti, keďže o prácu prišiel nie vlastným zavinením, nakoľko jeho pracovný pomer u zamestnávateľa Ján Janečko - JAKO sa skončil z dôvodov na strane zamestnávateľa, teda skončeniu jeho pracovného pomeru predchádzali okolnosti objektívneho charakteru, ktoré mu nemožno pričítať. Snaží sa zamestnať, avšak bezúspešne a jeho evidencia ako uchádzača o zamestnanie trvá naďalej. V čase rozhodovania prvostupňového súdu poberal dávku v nezamestnanosti v sume cca 200-218 eur, pričom po odpočítaní výživného na brata odporcu - plnoletého S. C. v aktuálnej výške 160 eur, mu mesačne zostáva suma cca 40-58 eur, z ktorej by mal hradiť výživné na odporcu, ako aj maloletú dcéru N. a v neposlednom rade by mal zabezpečiť aj svoju výživu, strechu nad hlavou, hygienické potreby, lieky a ďalšie nevyhnutné životné potreby človeka. V súčasnosti je jeho situácia ešte zložitejšia, keďže je bez akéhokoľvek príjmu. Má za to, že v každom konaní o zníženie výživného je nevyhnutné skúmať aktuálne odôvodnené potreby na strane dieťaťa a na druhej strane je potrebné skúmať aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, ktoré sa na jeho strane od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti zmenili - a to v dôsledku straty príjmu z objektívnych dôvodov. Pri posudzovaní jeho pomerov preto nestačí len úvaha súdu o tom, že na jeho strane je predpoklad lepšie sa zamestnať a zarábať viac peňazí, ale je nutné vychádzať zo skutočností, ktoré sú zistené v čase vydania rozhodnutia. Má za to, že suma výživného, ktorú hradí odporcovi, prevyšuje jeho výdavky, pričom sporadické výdavky na stužkovú a autoškolu je potrebné rozrátať priemerne na celý rok. Navyše, v súčasnej dobe je bežné, že študenti vo veku odporcu si počas školy brigádne privyrábajú, napr. z dôvodu, aby rodičov finančne odbremenili, a často si tak sami uhrádzajú náklady na voľno-časové aktivity a šport. Prvostupňový súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď nezohľadnil jeho aktuálne schopnosti a možnosti prispievať odporcovi na výživu, ani zmenu v príjmovej oblasti, keďže tieto nepovažoval na dostatočný predpoklad odôvodňujúci zníženie výživného. K prevodu obchodného podielu vo firme BOMAR SLOVAKIA s. r. o. uviedol, že ak by aj, čisto teoreticky, pripustil možnosť, že jeho obchodný podiel mal mať hodnotu 45.000 eur, čo však odmieta, po odpočítaní uhradeného výživného by zo sumy 45.000 eur zostala suma 24.200 eur, ktorá by mala slúžiť okrem jeho výživy, aj na výživu dcéry N., a to na obdobie šiestich až siedmich rokov. Je preto zrejmé, že odporcom uvádzaný argument o tom, že sa mal údajne vzdať výhodnejšieho majetkového prospechu, je absolútne nereálny, a preto ho pri rozhodovaní v danej veci nemal súd zohľadniť. Súd sa však bez vykonania dokazovania a bez relevantného zdôvodnenia stotožnil s tvrdením odporcu, čo predstavuje vadu konania podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) OSP v podobe odňatia možnosti účastníka konania konať pred súdom. Súd v napadnutom rozhodnutí uvádzal, že prevod obchodného podielu je pre posúdenie jeho návrhu aktuálny aj v tomto konaní, avšak bez toho, aby tento svoj právny názor akýmkoľvek spôsobom zdôvodnil. Skutočnosť, že od prevodu obchodného podielu uplynulo už 7 rokov však súd v predmetnej veci žiadnym spôsobom nezohľadnil. Ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania nevyplývala žiadna taká skutočnosť, že by u svojej matky nemal bývať, ale ide len o domnienku súdu a odporcu, ktorá nemá vo vykonanom dokazovaní žiadnu oporu. K jeho údajnému pôsobeniu vo firme BOGYA s. r. o. uviedol, že prvostupňový súd vychádzal výlučne z tvrdení odporcu, ktorých pravosť nebola v konaní žiadnym spôsobom preukázaná. Rovnako súd prvého stupňa vychádzal výlučne z tvrdení odporcu, ktoré nebolo podložené žiadnymi dôkazmi pri posudzovaní výšky jeho predošlej mzdy. Má za to, že ním navrhovaná výška výživného zohľadňuje jednak zákonom stanovenú minimálnu výšku výživného, aktuálne odôvodnené potreby odporcu a v neposlednom rade zodpovedá aj právnym názorom iných súdov, podľa ktorých treba na výživné počítvať so sumou približne 20-25% čistého mesačného príjmu. Otázkou určenia výšky vyživovacej povinnosti a jej podielu na príjme povinného rodiča však v tejto veci považuje za rozhodujúcu, s ktorou sa mal súd pri rozhodovaní vysporiadať, pričom samotná skutočnosť, že tak neurobil, má za následok nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Má za to, že súd prvého stupňa sa mal zaoberať aj schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi matky odporcu, keďže obaja rodičia sa majú na výžive dieťaťa podieľať rovnakým dielom, ako aj použitím finančných prostriedkov získaných za predaj bytu, ktorý matke odporcu bezodplatne prenechal po rozvode s jeho zariadením.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že navrhovateľ podniká viac ako 20 rokov v oblasti dreva.

Bol spoločníkom a konateľom vo viacerých spoločnostiach: LVF s. r. o., EDON SLOVAKIA s. r. o., BW-COM s. r. o., BOMAR s. r. o., BOGYA s. r. o., pričom vždy sa snažil spochybníť jeho príjmy, ako i príjmy jednotlivých spoločností. Tvrdenie navrhovateľa, že ho terajšia manželka vyhodila z postu konateľa, je účelovým tvrdením, nakoľko samotné rozviazanie pracovného pomeru podľa predloženého listinného dôkazu a to Dohoda o skončení pracovného pomeru je v rozpore s ustanoveniami Zákonníka práce. Ďalej uviedol, že práceneschopnosť navrhovateľa považuje za účelovú, nakoľko z jeho strany nebol produkovaný žiadny dôkaz, ktorý by preukázal, že by mu zdravotné problémy bránili zamestnať sa a vykonávať určité činnosti. Tvrdenia navrhovateľa, že sa od terajšej manželky odsťahoval a žije u matky, sú v príkrom rozpore s jeho návrhom a vyjadreniami pred Cirkevným súdom, kde tvrdí, že so svojou terajšou manželkou žije v harmonickom vzťahu a návrh na zrušenie manželstva s bývalou manželkou podával z dôvodu, že by chcel uzavrieť manželstvo pred orgánmi cirkvi so súčasnou manželkou. Keďže on je dlhoročne ignorovaný svojim biologickým otcom, nezáujem by mal byť kompenzovaný iným spôsobom a to aspoň vo forme takej, aby sa bez problémov mohol vyvíjať a mohol sa pripravovať na svoje ďalšie štúdium, ako i na ďalší život. Uviedol, že má za to, že keď spoločnosť manželky navrhovateľa nemá žiadnych zamestnancov, prevádzkuje autoumývareň, ako i plní ďalšie z predmetov podnikania, je nemožné, aby toto vykonávala sama, a to s prihliadnutím najmä na stav jej maloletej dcéry. Je zrejmé, že spoločnosť i napriek všetkému vedie a riadi navrhovateľ. Jeho životná úroveň je v zjavnom nepomere so životnou úrovňou navrhovateľa, býva u matky spolu s bratom v jednej izbe. Nechodí na žiadne zahraničné dovolenky, nemôže si dovoliť žiadne luxusné oblečenie ani nič, čo by vybočovalo z bežných potrieb. Jeho matka mu v rámci vyživovacej povinnosti poskytuje nielen osobnú starostlivosť, ale aj bývanie a stravovanie, ako i finančné prostriedky na uhrádzanie jeho potrieb. Ďalej poukázal na to, že na životnú úroveň navrhovateľa sa treba pozrieť komplexne a to v tom smere, že má možnosť využívať a podieľať sa na životnej úrovni svojej manželky, ktorá vlastní rodinný dom, niekoľko nehnuteľností, motorových vozidiel, obchodnú spoločnosť. Navrhovateľ do podania návrhu na zníženie výživného absolvoval niekoľko luxusných dovolení, užíval si vysokú životnú úroveň, avšak nijakým spôsobom to nebolo zohľadnené pri odporcovi, ktorého roky nenavštívil a nedal mu ani cent navyše oproti určenému výživnému. Pri posudzovaní príjmov navrhovateľa je nevyhnutné prihliadnúť i na skutočnosť, že v čase, keď ako konateľ spoločnosti BOGYA s. r. o. zarábala v priemere mesačne 280-294 eur, bol schopný platiť výživné a nenamietal svoju finančnú situáciu. Má za to, že jednotlivé dôkazy, ako i vyjadrenia produkované navrhovateľom v konaní boli účelové.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k podanému vyjadreniu odporcu k odvolaniu uviedol, že v prípade, ak by odvolací súd nevyhovел jeho odvolaniu a potvrdil by napadnutý rozsudok, dostal by sa do absolútne bezvýhodiskovej situácie s neustále narastajúcimi dlhmi a potrebou ďalšieho zapožičiavania si finančných prostriedkov.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 odsek 2 písm. a) OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 odsek 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne podľa § 219 odsek 1, 2 OSP potvrdiť.

Predmetom konania bol návrh navrhovateľa na zníženie výživného na odporcu - syna M. C., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 150 eur mesačne na sumu 40 eur mesačne, počnúc od 02. 01. 2014. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že dôvodom podania návrhu bola výrazná zmena pomerov navrhovateľa, keď bol jednak koncom augusta 2013 nútený opustiť spoločnú domácnosť s manželkou Z. C. a nasťahovať sa k matke, kde obýva jednu izbu, ako i skutočnosť, že jeho jediným príjmom v čase podania návrhu bola dávka nemocenského poistenia, nakoľko od 30. 09. 2013 bol práceneschopný. V podanom návrhu poukázal i na skutočnosť, že matke odporcu sa podľa jeho úsudku mal zvýšiť príjem, nakoľko jej mala uplynúť rodičovská dovolenka a je tak predpoklad, že sa zamestnala. Matka odporcu taktiež predala nehnuteľnosť - byt v katastrálnom území S., čím nevyhnutne došlo k výraznému zlepšeniu jej majetkových pomerov. Uviedol, že nie je v jeho silách platiť neúmerne vysoké výživné, a to ani po návrate do zamestnania, kde poberal 285,78 eura mesačne. Taktiež má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na dcéru N. C., ktorá je zdravotne ťažko postihnutá. Z uvedených dôvodov žiadal, aby súd prvého stupňa jeho návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti voči odporcovi vyhovel, a tak zmenil rozsudok Okresného súdu v Nitre sp. zn. 35P/105/2012-145 zo dňa 16. 05. 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/47/2013-171 zo dňa 11. 09. 2013.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 odsek 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Predpokladom na zmenu právoplatného rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov podstatného (kvalifikovaného) rázu, v dôsledku ktorej je treba zmeniť aj výšku výživného. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pri posudzovaní zmenených pomerov je treba prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom pre zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je len taká zmena pomerov, za ktorých bolo doposiaľ určené výživné, ktorá sa výrazným spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov. Pre trvanie vyživovacej povinnosti nemá význam dosiahnutie plnoletosti, pretože vyživovacia povinnosť trvá do doby, pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť. Súd pri rozhodovaní o zmene výživného musí nielen celistvo zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov, ale taktiež prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom. Rovnako tak musí vychádzať zo všeobecného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako i majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, relaxačné potreby, tvorba úspor a pod.).

V preskúmvanej veci, po jej prejednaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania, odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne. Súd prvého stupňa správne a dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil, preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 219 ods. 2 OSP odkazuje. Súd prvého stupňa sa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami majúcimi vplyv na posúdenie návrhu navrhovateľa na zníženie jeho vyživovacej povinnosti voči odporcovi - synovi M., ktorý v priebehu konania pred súdom prvého stupňa nadobudol plnoletosť.

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva, že sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti navrhovateľa na odporcu nenastala taká podstatná zmena pomerov na strane navrhovateľa, ktorá by odôvodňovala

zmenu rozhodnutia o výživnom v smere jeho zníženia, tak ako navrhovateľ žiadal. Súd prvého stupňa správne poukázal na schopnosti a možnosti a majetkové pomery navrhovateľa, keď vychádzajúc zo stavu jeho pomerov v čase poslednej úpravy výživného je potrebné konštatovať, že i napriek navrhovateľom prezentovanej zmene pomerov, túto nie je možné konštatovať. Už v návrhu na začatie konania navrhovateľ primárne poukázal na skutočnosť, že s manželkou Z. C. nežije v spoločnej domácnosti a bol nútený odsťahovať sa k matke. Súd prvého stupňa, po vykonanom dokazovaní, ustálil správny právny záver, že tieto tvrdenia navrhovateľa neboli preukázané, keďže z listinných dokladov tvoriacich súčasť súdneho spisu vyplýva jednak to, že navrhovateľ žije so svojou súčasnou manželkou v harmonickom zväzku po dobu 15 rokov, ako i nebolo jednoznačne preukázané navrhovateľove tvrdenie o tom, že býva u matky, keďže súčasťou súdneho spisu sú dve listiny (správy Mesta Levoča) rozdielného obsahu. Ďalej navrhovateľ už v návrhu na začatie konania poukazoval na skutočnosť, že je od 30. 09. 2013 práceneschopný a je poberateľom dávok nemocenského poistenia, ktorú skutočnosť považoval za podstatnú z hľadiska existencie zmeny pomerov na jeho strane. I z hľadiska posúdenia zárobkových schopností a možností navrhovateľa súd prvého stupňa ustálil správny právny záver, keď je potrebné predovšetkým poukázať na to, že navrhovateľom deklarované príjmy z hľadiska ich výšky sa zásadným smerom nezmenili, keď tento ako konateľ obchodnej spoločnosti BOGYA s. r. o. (v čase posledného rozhodovania o výživnom) dosahoval priemerný netto príjem vo výške 224,33 eura (resp. vo výške 262,25 eura - č. l. 54 spisu), pričom ním následne poberané nemocenské dávky v období od 10/2013-01/2014 (č. l. 16 spisu) v priemernej mesačnej výške 172,68 eura a v období od 01/2014-11/2014 (č. l. 99 spisu) v priemernej mesačnej výške 205,60 eura sa od dosahovaného príjmu konateľa spoločnosti výrazným spôsobom nelíšia. Rovnako ako krátkodobé zamestnanie navrhovateľa u Jána Janečka - JAKO, Zvolenská 20/51, Martin, IČO: 37 758 535, na základe pracovnej zmluvy zo dňa 06. 03. 2014 u navrhovateľa nepredstavovalo zásadnú zmenu z hľadiska jeho pomerov a dosahovaného príjmu, ktorá by bola dôvodom na zmenu rozhodnutia o výživnom (priemerný mesačný príjem 354,19 eura). Na posúdenie celkových schopností a možností navrhovateľa nemá vplyv ani skutočnosť, že od 01. 01. 2015 je navrhovateľ nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Poprad, s nárokom na podporu v nezamestnanosti. S ohľadom na uvedené skutočnosti, ako i odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdom prvého stupňa, odvolací súd opätovne konštatuje, že u navrhovateľa nie je možné ustáliť takú zmenu pomerov, ktorá by bola dôvodom na zmenu rozhodnutia o výživnom v smere jeho zníženia. V tejto súvislosti odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, poukazuje na pomery navrhovateľa v ich komplexnom vnímaní pomerov jeho rodiny, keď manželka navrhovateľa je vlastníčkou nehnuteľností, ako i motorových vozidiel značnej hodnoty, ktoré majetkové pomery sa od posledného rozhodnutia súdu žiadnym spôsobom nezmenili a majú svoj odraz i v pomeroch a životnej úrovni navrhovateľa, ktorý sa podieľa na životnej úrovni svojej manželky. Rovnako súd prvého stupňa z výsledkov vykonaného dokazovania ustálil správny právny záver, keď konštatoval, že napriek navrhovateľom deklarovanej nečinnosti v spoločnosti BOGYA s. r. o., s takýmto tvrdením navrhovateľa nemožno súhlasiť, a to za situácie, že manželka navrhovateľa ako jediná spoločníčka a konateľka spoločnosti prevádzkujúcej autoumývareň, tak podľa jej vyjadrenia, ako i vyjadrenia navrhovateľa zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletú dcéru N. nar. XX. XX. XXXX s vážnymi zdravotnými problémami, čo súčasne vylučuje fakt, že za situácie, že v spoločnosti nezamestnáva žiadneho zamestnanca, by bola schopná prevádzkovať sama činnosť autoumývarne a riadiť chod celej obchodnej spoločnosti. I podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ sa navrhovateľ snaží v konaní prezentovať ako osoba bez príjmu a takých možností a schopností, ktoré mu neumožňujú prispievať na výživu odporcu sumou 150 eur mesačne, z okolností tejto veci nemožno uvedený záver ustáliť, keď je potrebné na možnosti, schopnosti a majetkové pomery navrhovateľa prihliadať komplexne, jednak v kontexte s celkovými majetkovými pomermi jeho rodiny, ako i správne súdom prvého stupňa skonštatovanými celkovými schopnosťami a možnosťami navrhovateľa, vzhľadom na jeho vzdelanie, praxou získané skúsenosti a zručnosti, doterajší charakter jeho práce a získanú odbornosť. Rovnako nemožno ustáliť, že zmena pomerov by nastala na strane matky navrhovateľa, ktorá tak ako v čase posledného rozhodnutia súdu i aktuálne zabezpečuje celodennú osobnú starostlivosť o maloletého Z. K., nar. XX. XX. XXXX a naďalej je poberateľkou rodičovského príspevku. Tvrdenie navrhovateľa, že ním navrhovaná výška výživného 40 eur na odporcu zohľadňuje aktuálne odôvodnené potreby navrhovateľa, odvolací súd považuje za nenáležité, keď už len skutočnosť uplynutia doby je dôvodnou na konštatovania narastajúcich nákladov odporcu, s ohľadom na jeho vek a úmerne narastajúce potreby a náklady na život, a to tak náklady na štúdium, ako i na uspokojovanie životných potrieb. Skutočnosť, že podľa navrhovateľa by si mal odporca brigádnicke privyrábať, a tak finančne pokryť svoje potreby, je z hľadiska trvania vyživovacej povinnosti navrhovateľa irelevantná a nemôže mať vplyv na ustálenie výšky vyživovacej povinnosti navrhovateľa, keďže primárnou povinnosťou odporcu je systematickým

štúdiom sa pripraviť na výkon svojho budúceho zamestnania alebo povolania, a nie snažiť sa zabezpečiť zdroj príjmov formou brigád. K navrhovateľom namietanej nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd udáva, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom, ako i obranou proti tomuto nároku. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa súd prvého stupňa právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Preto nemožno konštatovať, že by pre nedostatočné odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu bolo konanie pred ním zaťažené vadou znamenajúcou odňatie možnosti navrhovateľa konať pred súdom.

Súd prvého stupňa správne postupoval, keď posudzujúc možnosti, schopnosti a majetkové pomery navrhovateľa, ako i odôvodnené potreby odporcu, návrh navrhovateľa na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol. S ohľadom na dôvody uvedené vyššie odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keď súd prvého stupňa vo veci dostatočne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny právny záver.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému odporcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 262,30 eur, za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa) vypočítaný v zmysle ustanovenia § 10 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ak ide o plnenie na čas dlhší ako päť rokov alebo o plnenie na čas neurčitý, tarifnou hodnotou je päťnásobok ročného plnenia) v sume 253,91 eura + režijný paušál 8,39 eura.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.